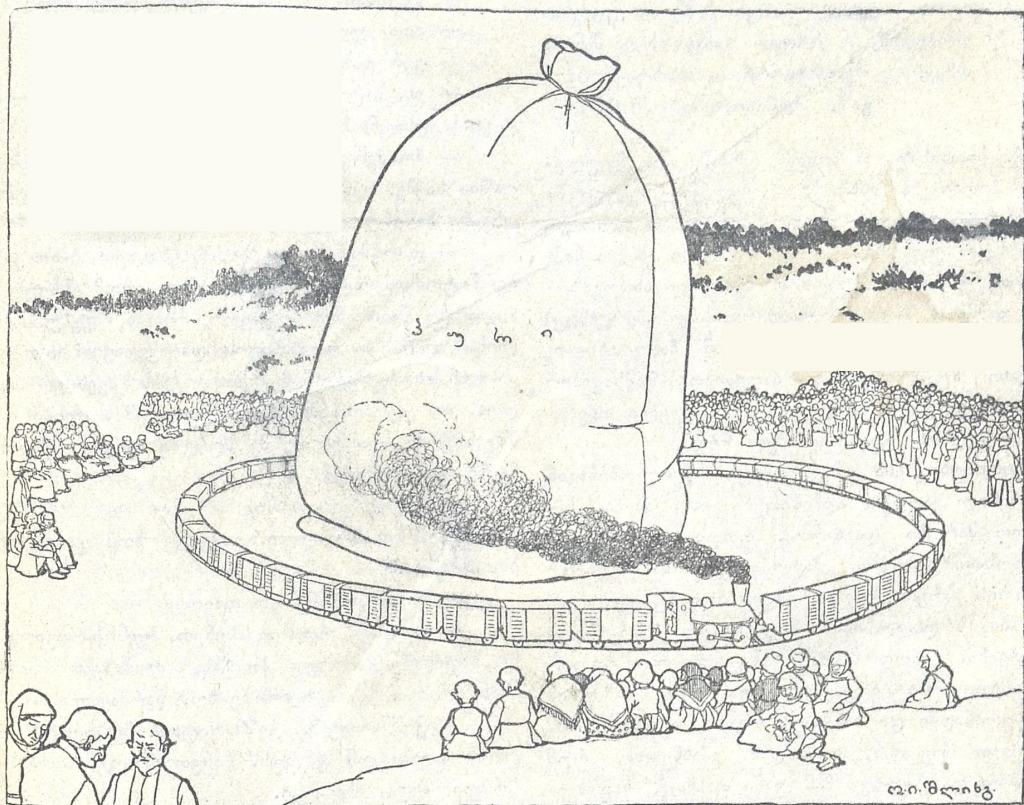

ქვეყნის მართახი

იუმორისგ.
ჟურნალი

№ 26

უკურობა

დამშეულები. ეს მატარებელი განუწყვეტლივ მოძრაობს და პური მაინც არა გვაქვს!

„ლოდოსნები“

„ქეშმარიტათ არის ნათქვამი, რომ სსეულის სიღამაზე წარმატებაა. სსეული საქართველოს სიღამაზის შესახებ დასკვნა, რადგან ეს სსეული მისი სსეულის სიღამაზეს შეეხებოდა. ესღა მის ადგილს სუფიერი სიღამაზე დაიჭერს. ჩვენი მოვალეობაა ჩვენი პატრიოტული აღზრდის სათავეში ის აზრი ჩავდეთ, რომ საქართველო ქვეყანა უღამაზეს კულტურასა. ჩამოვიდოთ თანხაზე ჩვენი ხანჯლები, ჩვენი ქულაჯები, მით უმეტეს, რომ მათი ტარება უკვე მივივიწყეთ და ზურგზე მოვიგდოთ ის ქვეები, რომელიც შემკულია ძვირფასი ჩუქურთმებით. ვისაც უნახავს ქაშუეთის ეკლესია თბილისში, ან ქართული ბანკის ახლა შენობა იქავე, ნუ თუ არ უგრძნია „ამპარტავნობა“? **გაზ. „სამშობლო“ № 191.**

ქ. ქუთაისში, ამ ბოლო დროს, არა ჩვეულებრივი სანახაობა გახდინდა: ქალაქის ბულვარში და ქუჩებში კოპწითა და ფუქსავატურათ მორთულ მოსიერნეთა ლეგიონს გამოერია ხალხი ახალი სამკაულით: უბრალო კურტნით შემოსილ ახალგაზრდებს, და (მით შორის ზოგ დარბაისელ პირებსაც) ზურგზე აქვეთ არქილის გორიდან ჩამოტანილი, ძვირფასი ჩუქურთმებით, ბარელეთებ-ნაწნავებით შემკული ლოდები და გულის მომკვლელი ოხვრაქმენით უვლიან დაუსრულებელ წრეს.

წინდაუხედავსა და ქართული მწერლობისაგან ჩამორჩენილ ქალაქის ადმინისტრაციის, ახლაც სასაცილო მარცხი დაემართა. როდესაც პირველი „ლოდოსანი“, თავისი „პატრიოტული სამკაულით“ ბულვარის კარებს მიაღდა, გზად პოლიციელი გადაეღობა, ზრდილობიანი მუჯღლეგური წაჰკრა და გზა უჩვენა. „ლოდოსანი“ რასაკვირველია იუკადრისა ასეთი უპატივცემულო მოპყრობა მამულის კულტურისადმი და ხანჯალს ზელი გაიკრა, მაგრამ უნებლიეთ ჩაეცინა, ვინაიდან გაახსენდა, რომ „ხანჯალი და ქულაჯა მან უკვე თანხაზე ჩამოჰკიდა“ და სახლში დასტოვა. სამაგიეროთ

— ხელი უმეცარო!

მრისხანე კალთათი შესძახა მან, მაგრამ პოლიციელიც გაჯიუტდა და ძილას დააღდა. „ლოდოსა

ნი“ პოლიციაში წაიყვანეს. უბნის ზედამხედველი ქართველი და კეთილი კაცი გამოდგა. მან ნება მისცა „ტუსაღს“ თავისი ლოდით მდგარიყო და ისე მიეცა პასუხი საქირო კითხვებზე.

— შენი სახელი?

— იაკობ.

— გვარი?

— ცინცაძე.

— წლოვანობა?

— ორმოც და ხუთი.

— ხელობა?

— ბელეტრისტი, იურისტი, პუბლიცისტი, ჟურნალისტი, რედაქტორი, პედაგოგი და „ლოდოსანი“.

— რაო, რაო?

— ლოდოსანი!

— მგოსანი?

— არა, ლო-ლო-სა-ნი.

— ვერ გამოვიდა. ეს რაღა ხელობაა?

— ეს, ბატონო ჩემო, ახალი გზაა ჩვენი კულტურის გასაცნობათ.

— მოიძვრე ეგ სიმძიმე და მიაბე დაღავებით რაშია საქმე. იქნებ მთავრობა არაფერი არ ექნეს თქვენი საწინააღმდეგო.

— დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, ბნო გუბერნატორო! თქვენ მოგეხსენებათ, რომ სხეულის სიღამაზე წარმავალია. ხოლო რაიცა შეეხება სულის სიღამაზეს, იგი მარადისი და უკვდავია. აი თქვენ თითონ ახლა შემოსჩერებისხარტ ჩემს მშვენიერ თვლებს და ყურადღებას არ აქცევთ იმ სულიერ სიმშვენიერეს, რომელიც მე ზურგზე მკიდია. ეს არის ჩვენი სული. გაიგეთ?

— ბევრი ვერაფერი.

— ბნო ბოჭაულო! თქვენც ხომ ქართველი ბრძანდები...

— მაგას დავანებოთ თავი.

— არა, მე ისე მოგახსენეთ. ჩვენ ქართველებს და მეტადრე ქართველ ქალებს, ლამაზებს გვიძახიან. მაგრამ ჩენი სიღამაზე ხომ წარმავალია...

— ქეშმარიტად, ქეშმარიტად. მე თითონ ვცნობ ქალბატონ ფუტუს. წინეთ რო გენახათ მზეს ჩაჩრდილავედა, ახლა კი.

— ჰო და აი უცხოელი ვინც მოდის ყველ ჩვენს ხორციელ სიღამაზეს ეტანება. არავინ არ დაეძებს ჩვენს სულიერ სიმშვენიერეს, ჩვენს ლოდებს. ჩვენს ჩუქურთმებს.

— მერე, მერე.

— მერმე ისა, რომ ჩვენ, ე. ი. „სამშობლოს“ ჩედაქციის წევრებმა გადაწყვეტიტ ავიკილოთ ჩვენი სულიერი სილამაზის გამოხატულება, ჩვენი მშენიერი კულტურის ნაშთი და ისე ვიაროთ. თქვენ თითონ ხელავთ, რაზომ ძნელია საქმე ჩვენგან ნაკისრი, მაგრამ სამშობლოს სიყვარული ყოველივე დაბრკოლებას და სიძნელეს სძლევს.

— სხვა დაფარული ხომ არაფერია თქვენს განზრახვაში?

— პირიქით, ჩვენ გვინდა ქვეყანამ დაინახოს ჩვენი სიმდიდრე, ჩვენი კულტურის სიმშენიერე, რომ მოყვარემ ამპარტავნობა იგრძნოს და მტერს აული მოუკვდეს.

— მაშ წადი.

— მშვიდობით, ბრძანდებოდეთ. თქვენც ხომ არ ინებებთ ჩვენს პარტიაში..

— რაო? აბა ვის გაუგონია ჩვენი პარტია. წადი. მხოლოდ ხალხში ნუ ივლი. ამოდენა ლოდი რომ გაგივარდეს ვისმე ფეხს მოსტეხს კიდეც კარგი თუ ქართველი დარჩა, მაგრამ უტხოს რომ დაეცეს ხომ ხათაბალა ატყდება.

— მშვიდობით, მშვიდობით.

ამ ისტორიული საღამოს შემდეგ ყველას, ვისაც სამშობლოს ბედი კი აინტერესებდა, თავისუფლათ შეეძლო მამულიშვილური მოვალეობა მოეხატა. ბაგრატი ტაძრის ნანგრევებთან ერთი თვალსაჩინო ქვა აღარ დარჩა. თავგანწირული ახალგაზრდობა საფიჩხიას სასაფლაოსაც მოედვა და იქიდან სულ გამოზიდა სასაფლაოს ლოდები.

მაგრამ პატრიოტულმა სულისკვეთებამ, რომელიც მოსალოდნელი იყო, ქვეყნის ნაძირალებს ამოღებების მადა აღუძრა. გასაოცრად აიწია კურტის ფასმა. თუ წინეთ კარგ კურტანს ოთხ-ხუთ წეთად იშოვნიდით, ახლა ოთხ-ხუთ თუმნად ერთ წეთს ხელში აგლეჯენ. კიდეც კარგი, თუ ამ გამოვლამ წარმოშვა და განავათარა ჩვენს ეკონომურათ ჩამორჩენილ ქვეყანაში კურტის წარმოვე. მაგრამ უკეთეს ეს არ მოხდა, მოსალოდნელია „სამშობლოს“ რედაქციის ქეშპარიტ პატრიოული განზრახვლება შუა გზაზე შეჩერდეს უკურტების გამო.

ვეუსურვით ბატონებო, რომ ეს დაბრკოლებაც შეძლიოს ჩვენს კულტურის მოდარაჯეთა თავგანტობილო რაზმს.

მოგზაურობა.

წაველ თბილისში, მოვანხე ბინა (წიგნი იაფად რომ შემეძინა)

თქვენი მორჩილი კი დფაცურდა, მარა ვერ ნახა მას რაცა სურდა

და თუ აღმოჩნდა საჭირო რამე (თუმცა ერთი დღე იქ დავიღამე)

ფასზე სათოფეთ ვერ წავეკარე და ბოლოს კარში გამოვიპარე.

მიეხეთი მოგების იმედი წახთა, მოგზაურობაც საჭირო გახდა.

საექსკურსიოთ ვარჩიე წასვლა. მამა დავითზე მომიხთა ასვლა.

გულდამით ვსინჯე მე პანთეონი (რასაც ველოდი ვერ ვნახე მგონი)

გული გამსქვალა რაღაცა წყენამ (თუმცა იგი ვერ გამოსთქვა ენამ)

შემდეგ დიდუბეს ვესტუმრე მალე ის წინა გრძნობაც გამოვიცვალე,

იქ სულის შეგებაც კი განვიცადე, თითქო ხელახლა იქ დავიბადე.

მეტეხიც ვნახე გარემიდანა (ფიქრობთ შიგ შესვლა არ მსურდა განა?)

გრძნობაც მომაწვა მე შრავალ გვარი, მარა მირჩევდა ბუტ-ბუტით მტკვარი,

რომ გულზე ჯვარი გამომესახა ბარემ სიონიც იქვე მენახა.

ვიხილე კიდეც ბქენი სიონის (ვიცოდი აზრი რა კირიონის)

დაუწყე შიგნით თვლიერება (ქართულად რამე თუ ეწერება

ან უფალს თუ სძულს ქართული ენა უსაფუძვლოდ ხომ ჩემი წყენა)

დაწვრილებით რომ მეცნა ყოველი განგებ მოვანხე ჩვენი შოველი*)

ბევრი რამ მითხრა ტკბილი და მწარე სთქვა: „საქართველოს მზეი და მთვარე

ჩაესვენაო შორე წარსულში“ (ქართულათ მითხრა რაც ქონდა გულში).

თან მდგომარესა და მომავალზე ცრემლი მოაღვა კინაღამ თვალზე.

*) რომ არ იცნობდეთ მე არ მოველი.

მარა საჩქაროთ დასძლია გრძნობას არ იშურებდა საჭირო ცნობას,

რომ ახლოს მოდგა ერთი მსახური და ჩვენს მუსიკის დაუგდო ყური!

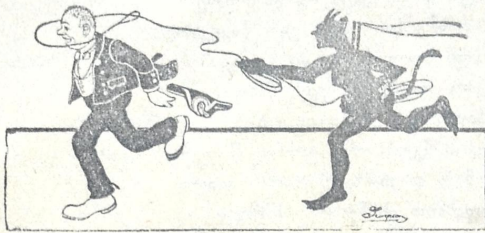
(თუმცა პრეტენსტი არ განაცხადა)

მარა წავგართვა „რაგადის“ მღაღ.

სიბრძნე თუ არ გაქვს და თან მხნეობა

ძნელი ყოფილა მოღვაწეობა.

ბუტუნა..

ღია წერილი.

ძმაო ბეკო!

წავიკითხე შენი მშვენიერი წერილი და კაკალი გული დამიამა. კაკო, თუ ცოცხალი იყავი აქამდე რავე არ გავახსენდი შენი სიყრმის მეგობარი, შენი ქაქიჩი? სხვა რომ არა იყოს-რა, „სირცხვილია“ მეთქი გეტყობდი, მარა ახლა იმფერ დროში ვცხოვრობთ, რომ ყველაფერი გამძირებულია და რაც შეეხება „სირცხვილ-ნამუსს“ ამას ხომ სანთლითაც ველარ იშოვი. ოოო, რა ძნელი ყოფილა, ბეკოს ვენაცვალე, ეგ დარდნელის დაკეტვა!!

ყმაწვილო, კი გამეგონა მორეთ მოსვლა იქნებაო, მარა ამას რაფერ წამევიდგენდი, რომ ამფერ გარამოებას შემასწრებდა ღმერთი?! იმე, პახოთობა ჩემს დროშიც კი ყოფილა, და ჩემი ზახლაბუსტის მენდალი კი იცი შენ რაიზა ჩამოამკიდეს გულზე, მაგრამ აგიიი, აგი პახოთობა კი არა, არ ვიცი შენს სიყმეს ვფიცავ რაა!

სოფელი ყრუია, ძმაო, ყრუი იყო და ყრუი იქნება, მარა ცოტა რაღაც ამბებს აქეთაც ფუჩუნობენ, რაცა აქეთურ-იქითურს აქაც გვიგებ ამ ქვეყნისას. მე, ჩემო ბეკო, ამ ბოლო დროს ნამეტარი პენსიონისტი შევიქნენი და განავონი კი არა, ჩემი კაკალი თვალით ნახულიც აღარაფერი მჯერავს. მარტო შენი სიტყვაა ჩემთვის უტყუარი ზაკონი და რასაც შენ მეტყვი იგი იქნება ჩემთვის ზიარე-

ბა. კი იცი შენ მაგი პეკრეს გორილი ოკრიბა არ არის და ნასტავლ კაცებში გექნება მსვლელობა. თვითონაც გავებული კაცი ხარ და მომწერე ხანდის ხან მასე კაკლა-კაკლათ შენი და ქვეყნის ამბავი.

ჯერ აქეთ მოგახსენებდენ გერმანეს ხემწიფე კახეთის გზის გულობიზა წაეკიდა ინგლისის დელოფალსო. იგი გზავი, თურმე, დიდ შემოსავალს იძლევა. ქე გვიგებდი ავერ ახლა ეირჩიეს ოზდაშვილი დირექტორი და ერთი თავმჯდომარე და აბა რავე არ შეესპორებდა. საქმე სულს უნდა გაერჩია კონფირენციაში, მარა პროკლოვმა ვარი უთხრა და ატკაზა დაპკრაო. ვეგო, იგი დალოცვილები, თუ მართლა ამიზა წიკიკიდენ, რავე პატრონს აღარაფერს ჰკითხვენ? წაზნდი და იქნება ამხელა ბაბაგანი გზავი იგენს უპატრონო ჰგონიათ? რა ვიცი? აბა რავეა!!!...

გულშინ ქიათურის პოვეზლში ყური მოგვარი ერთი კაი ნასტავლი ხუტესი ლაპარაკობდა:—შვილო აგი ჩხუბი რატომ მოხდა ქვეყანამ იცისო. შარშან წინ ფარაონმა სიზმარი ნახაო; ტყიდან გამოვარდნილიყო ერთი მშვიერი მგელი ღ ათი ცხვარი შეეცამაო. დეიბარა ფარაონმა ყველა ქვეყნის მეცნიერები და ვერაფერმა კაცმა ვერ აუხსნაო. ბოლოს გამოჩნდა საცხა აფხაზეთში ერთი დედაბერი და იმან ყველაფერი ისე ახსნა რავეარც ახლა ჩენი თვალთ ვხედავთა“.

კას ხანს ვუყურე ბეკოს სიცოცხლემ; რაღაც კიდევ მეჭაშნიკა და არ მეჭაშნიკა. სიზმარი კი მწამს, მარა ერთი სიზმრის გულიზა იმ დარდნელს რავე დაკილტავდენ, რა ვიცი!!

ახლა მოგახსენებენ: რუსეთში ერთმა ზროხამ ენა ამოაღდა და ყორისფელს ქეშმარიტს ლაპარაკობსო. ამან კი გამაკვირა სწორაფე, ბეკო ნუ მომიკვდებამ დროი კია იმფერი, რომ სასტავლი მოხდეს, მარა ყველაფერს მაინც რავე ათქმობენ. ისთე, უნდა გამოგეტყუდ, კი მიმწეეს გული იმ ზროხის სანახავათ. შენ ნახულიც გეყოლება და ყველაფერი, რუსეთი ხელის გულზე გიდევს და მომწერე, ჩემო ბეკო, ყორიფელი გარემოება.

ბეკო ჩემო! ნუფერი გეწყინება შენი ქირიმე! ჩემს დროში წერას ნახშირით ასწავლიდენ ხარის ბეჭეზე და იქნება ისთე ვერ გამოვაკვარაქინებო წიგნი, რავეარც შენ გეხერხება, მარა ხომ გავაგებებ მაირც რის თხოვა მიჩნდა. ხარზე გამახსენდა, სოფელში ამბობენ მაქ ერთი რაცხა საშინელი ჯიშის მოზვეერი ყოლიენ გაშობილი. ხატის ხარს რომ

ტყოდენ ჩვენში, ისეა თურმე შეწირული და ვა-
ლახათ ვერაინ წიგეკარება. უსხიაო, ნამდვილი
უსხი. სულ დაბუშქნა და დარქინა თურმე ხალხი.
წანტასავით ისერის თურმე ვინც წინ შეეფეთება.
ხვერი დიდი და შეძლებული კაცი გააფუჭაო რო-
გორც მოგახსენებენ. რავა, მართალია ბეკოს ქი-
რიმე, ყველა აგი, თუ მარტო სოფლური პროტია
და სხვა არაფერი? ვინცამ კიდევაც ესროლა, თურმე
მარამ ერთი ტყვია რას უზამს, ბარკლის ტყავში
გარჩა, რავარც ხოზიკას კაკალიო. იქნება აგი ყველა
ქორია, რავიცო, სოფელი ქორზეა აშენებული.

სხვა, ჩემო ბეკო, გვეგივე პეტრედრადში შაქა-
რი არა აქთო და ნამეტარი შეგწუხბდი. ტკბილ
ხის ხარ მიჩოული და არ ვიცი რაფერ გოუძლებ
უშაქრობას. შაფათს ჩვენი სიკოლიეს ვაჟი მოდის
მაქ სტუტენტათ და იმის ხელით უთუოდ გამოვიგ-
ზენი ნახევარ ოჯა შაქარს, ერთ-ორ შოთს და თუ
წმოილო ორ-სამ ნაბობა შეშასაც. აგი რას გიზამს,
ოჯახის კაცი ხარ, მანამუე იქნება ის დარდნელის
ლუქანიც გაალონ და გვეშველოს რამე.

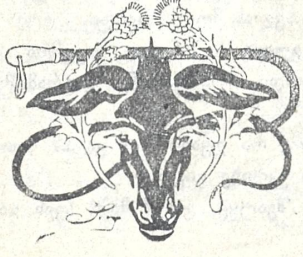
სამაგიეროთ, ბეკოს ქირი კი შემეყაროს, გა-
მოვიგზავნე რამენაირათ ერთი ბოთში ნამთი. აქეთ
ძლიერ გაძვირდა და აი ზამთრის დამე ბნელაში
რაფერ გავატარო. ჩვენ თუ ერთმანეთს არ გაუ-
წყით შემწვევობა რა გამოვა. თუ სამე ვიწონე მე-
რე იმ ბოთლს ღვინით აგიფსებ და ისე გამოვიგ-
ზანი. ღვინო ისე აღარ არის, ჩემო ბეკო, უწინ
რომ იყო. ახლა ზიარებისთვისაც წყალნარევეს ხმა-
რობენ.

მომიკითხე შენი ქირიმე შენი ოჯახობა და
ჩემი ნათლიაშვილი პაპუნა, კი გეცოდინება მაქ
ანტრობილზე მსახურობს. იყავი კეთილად და ბე-
დნიერათ ამ პახოთობის გათავებამდე, მეტი ნუ
გინდა.

შენი ძმა ქაქიჩ ღირღიტამე.

ხოლო რადგანაც მან წერა არ იცოდა მის მა-
გიერ ხელს აწერს

მორიელი.

შოთა რუსთაველი

(დასასრული)

ვერის დაღმართთან ავტომობილთა ქარავანმა
ისე მოულოდნელათა და სწრაფათ ჩაუხვია ქვევით,
რომ ჩემმა შოფერმა ვერ მოასწრო ავტომობილის
მოტრიალება და პირდაპირ გამაქანა. ამ ხიფთამა
დამიკარგა მტაცებელთა გზა-კვალი და ის დამე
უშედეგო ძიებაში გავათენე.

მხოლოდ მეორე დღეს მივაგენი შოთას კვალს;
შევიტყვე, რომ ის ერთ ჩვენ ცნობილ ინტელი-
გენტის ოჯახში იმყოფებოდა და გარს ეხვია უთვა-
ლავი ჯუნდი ჩვენი მოწინავე საზოგადოების წარ-
მომადგენლებისა.

ამ ამბავმა, ცოტა არ იყოს, შემომსუბუქა შო-
თას დაკარგვით გამოწვეული მწუხარება. მე მრწამ-
და, რომ გენიოსი მხატვრის მუნყოფა ისეთ გავლენ-
ნას მოახდენდა მის გარშემო არსებულ უნიკობასა
და უფერულობაზე, როგორც მთავრე ახდენს ხოლ-
მე, მდორე ტბას რომ დაადგება თავის შუქით ღ ზედ
ათას ქარგს დაჰხატავს, გრძნეულ ზღაპარს შეთხზავს
და სამუსიკო ენით აამეტყველებს ტბის მკვდარ
ზედაპირს. ვინ იცის, იქნებ შოთას შეხებამ ისევე
იმოქმედოს ჩვენს მწერლებზე და საზოგადო მოღვა-
წეებზე, როგორც ანდამატის შეხება მოქმედობს
რკინის ლურსმანზე და მათაც ისე გადაედოს შო-
თას დიადი ნიქის ოდნავი ნატამალი მაინც, რო-
გორც ლურსმანს გადაედება ხოლმე ანდამატის მიმ-
ზიდველობა მეთქი, ვფიქრობდი მე...

შოთას სანახავად რომ წავედი, ნაშუადღევის
2 საათი იყო. იმ ინტელიგენტის ბინაზე აღარავინ
დამიხვდა. დიდი ძიების შემდეგ ვავიგე, რომ ყვე-
ლანი რკ. გ. სადგურზე წასულიყვენ; საჩქაროთ
გავეშურე სადგურისაკენ, მაგრამ, სამწუხაროთ, იმ
დროს მივუსწარი, როცა მატარებელი დამრულიყო
კიდევ და, ამის დავგარათ, მეორეჯერ პირში ჩალო
გამოვლებული დაგბრუნდი ჩემ სახლში.

დაიწყო ჩვეულებრივი ლიტანია: განმეორდა
ბუმბერაზი სახით ის, რაც ყოველთვის ხდება ხოლ-
მე ჩვენში, საქართველოს რომ ვინმე საპატიო სტუ-
მარი ეწვევა. გასაოცარის ენერგიითა და გატაცე-
ბით შეუდგენ შოთას ქალაქ-ქალაქ და დაბა-დაბა
ტარებას და ბანკეტებისა და სადილ-ვანშემების მარ-
თვის. მთელი საქართველო ფეხზე დააყენეს და

სიტყვებისა, ხოტბა-შესხმის და კრიტიკულის წე-
რილებების შადრევანები დაუზოგავად აუშვეს...

სამი კვირის მოგზაურობის შემდეგ, როგორც
იყო, თბილისს დაბრუნდნენ და ძლივს მელირსა
შოთას ხელახლა ნახვა. თვით დიდებულ მგოსანს
მოესურვებინა ჩემთან წამოსვლა და სრულიად მო-
ულოდნელათ მომადგა კარს. ჩემს სიხარულს საზ-
ღვარი არა ჰქონდა. მთელ ამ ხნის განმავლობაში
წინადაგ მასზე ფიქრობდი და ათასი აზრი და სა-
კითხი მოსვენებას არ აძლევდა: როგორ დასთმო
აძლენ ხანს თამარი? რა შთაბეჭდილება მოახდინა
აწინდელმა საქართველომ და ქართველებმა? რო-
გორი გავლენა განიცადეს ჩვენმა ინტელიგენტებმა
შოთასაგან, რაოდენ ღრმითა და საფუძვლიანათ
შესცვალა შოთამ მათი უწყალო, ფუჭსაგატი და
უნაყოფო ბუნება? და მრავალი სხვა ამგვარი კითხვე-
ბი მიტრიალებდა თავში.

აღტაცებით მივვებე და სალაში მივეცი:

— კრულ იყოს ჟამი იგი, ოდეს ზრახვამან
ბოროტთამან განმამორა სახე შენი ნათელი...
დიდება განგებნა, რომელმან კვალად ჩემთანა მო-
გიყვანა და ღირს მყო ხილვად სიხარულისა გული-
სა ჩემისა!—გულის სიღრმიდან აღმომხდა მე და
ანგარიშ მოუტყემლათ დაეწაფე მის მარჯვენას.

შოთამ ხელი დამანება სამთხვევათ, მარცხენა
ხელი ზურგზე მომითათუნა და მხიარული სიცი-
ლით მითხრა:

— გამარჯობა, კაცო! სხვა, როგორა ხარ?
როგორი ღროება ვაატარე. ჰა... ხა-ხა-ხა-ხა!

მე თვალები დავაქვიტე და გავშეშდი, ისე
ფულგარულათ მეჩვენა ეს მდაბიო სიტყვები, შო-
თას ბაგეთა მიერ წარმოთქმული.

— რას მომჩერებინარ? ხა-ხა-ხა-ხა! ვერ მი-
ცანიო?... ვერ წარმოიდგენ, რა ჩინებულათ ვიმოგ-
ზაურეთ! შენ რად არ წამოხვედი, ჰა? მე და ჩემმა
ღმერთმა ძალიან მიჰქარე! ვითომ რაო, არ ეკად-
რებოდა ბატონ თაგუნას რომ შოთა რუსთაველს
ჰხლებოდა თუ?

პირში ნერწყვი გამიშრა და თავზარ დაცემუ-
ლი ერთ ადგილას ვიდექ უძრავათ

— იცი, რა გითხრა, ჩემო კარგო? მე როგორც
ვხედავ, შენ სიტყვის ამოღებას დღეს ვერ ვეღირ-
სები. თუ ჩემი ნახვა გინდა, საღამოს, ასე 11 საათ-
ზე, ქართულ კლუბში მოდი, იქ ვიქნებით ვახშმათ...
ეხლა კი მშვილობით...

— მმ...მმოი... მოიცადეთ!—ძლივს წავიღუ-

ღლულე მე, შოთა რომ კარებს მიადგა გასასვლე-
ლათ. მოტრიალდა და გაჩერდა.

— მაპატიეთ, ბატონო შოთა, მაგრამ ერთ-
რამ მიბრძანეთ ღვთის გულისათვის: როგორ...რო-
დის... როგორ მოხდა ესა?—გაქვივებით წარმოვ-
სთქვი მე.

— დაწყევლოს ღმერთმა! მე შენი არაფერი
მესმის... რა როგორ მოხდა, ქრისტიანო?—გამი-
ვირვა მან.

— რას ნიშნავს თქვენი ეგეთი ცვლილება?
— ახ, ღმერთო დიდებულო! კაცო, ხომ არ
გავიყედი, რა ცვლილებაზე ლაპარაკობ?

— ნუ თუ თქვენ უღალ... დაივიწყეთ თქვენი
თამარი?—პირდაპირ მივახალე მე.

— ვინ თამარი?... განა თამარს არ ეყოფა,
რაც მისთვის ცრემლი დაღვარე და შრომა და-
ხარჯე? განა ჩემი „ვეფხისტყაოსანი“ თამარისთ-
ვის არ დაფწერე? ცოტა ხოტბა შევასხი თამარს?
ეხლა, ჩემო კარგო, ის მკვდარია, მე ცოცხალი
და ტყუილად კი არ ამბობს იესო ქრისტე, „ეცა-
დე მკვდარნი დაფლვად მკვდართა თვისთაო“!

მხოლოდ ეხლა დავაკვირი შოთას გარეგნო-
ბას და გული კიდევ უფრო მომიკვდა: მის მშვენიერ
თვალეში ციური ნიქის მეტყველება გამქრალიყო
და სამაგიეროთ ყოველ დღიურ ამაოების, უადრე-
სი კმაყოფილებისა და მედიდურობის ბეჭედი შიგ,
წინათ მკრთალი, მარმადილოს მსგავსი, ლოყები
ახლა დაჰბრაწოდა და ამოვსებოდა. ტანთ ეცვა
ჩინებულათ შეკერილი ევროპიული კასტიუმი და
ხელში ბაგე დაკეცილი ქული ეჭირა.

— ნახვამდის, ბატონო შოთა! უკაცრავათ,
რომ შეგაჩერეთ,—ნაღვლიანათ ვკითხე მე.

— მაშ კლუბში მოხვალთ, არა? ყველა ჩვე-
ნები იქ იქნებიან!—მომამახა მან და წავიდა...

მეც ქულს დავავლე ხელი და გიჟივით გავი-
ქერი ქუჩაში. გოლომინის პროსპექტზე გიგო
დამინახე, ეტლით მომავალი. დამინახა თუ არა, წამ-
სვე გააჩერა ეტლი.

— იყო შენთან?—დამიყვრა გიგომ შორიდან-
ვე, ვიდრე მისვლას მოვასწრებდი.

თუმცა გული საშინლად მიცემდა და სულს
ძლივს ვითქვამდი ბრაზისაგან, მაგრამ მაინც თავი
შევიკავე.

— კაცო, რა უყავით იმ კაცს? ვითომ გულ-
დამშვიდებით ვკითხე გიგოს.

— ჰა! შეატყე, განა? მაშ! ჩვენ გახლავართ!

შენთან რომ დავგვეტოვებინა, დღესაც ისე გიჟივით იქნებოდა, თვალზე ანთებული და პირ ჩატექტილი! ძლივს კაცს არ დავამსგავსეთ! ოჰ, რა გენიოსია! რა გენიოსია, კაცო! რა გენიოსია!

— გიგო, თუ ღმერთი გრძამს, ერთი ეს მითხარი, როგორ მოხდა ეგ სასწაული? როგორ...

— სასწაული მოკვანდინეთ, მაშ!—გამაწყვეტინა გიგომ: ჰა-ჰა-ჰა! მართლაც რომ სასწაული...

— ჰო, სასწაული... როგორ დაავწყვეთ თამარი?

— ჰა-ჰა-ჰა! საკვირველია, განა?—ხარხარებდა გიგო.—არ გეტყვი. შენ გინდა სეკრეტი გავგიგო... არ შეიძლება... მართლა, ხუმრობა იქით იყოს და ორ დღეს ისე იყო კრიკა შეკრული და თვალზე აპყრობილი, რომ ვერაფერს ვერ გავხდით, ვერაფერს! მესამე დღეს კი, ქუთაისში, კიტამ სიტყვა წარმოსთქვა თეატრში, „შოთას საღამოზე“. იცი რა სიტყვა იყო? Это - шедевр! рекорд! მოიცა, როგორა სთქვა? ჰო... „რომ შეიძლებოდას სასწორის ერთ ჯამზე ჩვენი შოთას დასმა, ხოლო მეორეზე—ჰომიროსის, ფიდიასის, სოფოკლეს და პლატონის ერთად, თქვენ დაინახავთ, როგორის სიმძიმით დაეშვება შოთას ჯამი და რა სიმსუბუქით აითამაშებს ჰაერში საბერძნეთის ბუმბერაზთა კრებულები“... შესანიშნავი იყო... სწორეთ ამ სიტყვის შემდეგ გაუქრა თვალეში შოთას ის გიჟური რალაცა გამომეტყველება რომ ჰქონდა... თამარიც აღარ უხსენებია შემდეგ. Ты понимаешь, онъ сдѣлался безпартійнымъ! ღმერთს გეფიცები!.. კი არ გამისოციალდემოკრატო, ჰა-ჰა-ჰა!—გადიხარხარა გიგომ.

— მერე, მერე, გიგო, ჩავეძიე მე: სხვა ცვლილება როგორღა განიცადა. ძალიან საინტერესოა, კაცო!

— სხვა თავისთავად მიხვდა Все время между нами вращался, არსად კი არ უშვებდით მარტოკას, გაზეთებს ვაკითხებდით, ერთი სიტყვით вліяли какъ могли! მივალწიეთ კიდევ მიზანს, არა? ეხლა კი ჩვენია! ჩვენი ეხლა აღარსად წავგივა! ты знаешь, онъ общалъ мнѣ сотрудничать въ моей газетѣ... я вѣдь скоро буду издавать! მაშ!..

გამოვემშვიდობე და სახლში წავედი.

გიგომ მართალი სთქვა: ეხლა ის „ჩვენი“ ჩვენის ნამდვილი ჩვენი!

ჩემ ოთახში რომ შევედი, ტირილი ამივარდა. შოთას როდი ვტიროდი! ან, რა უნდა ჰქონ-

დეს სატირალი იმ დიდებულ შოთას. რომელმაც თავისი ღვაწლი 8 საუკუნის წინ მოიხადა ბრწყინვალეთ საქართველოს წინაშე და რომლის ხორც-შესხმა და ჩვენ უზადრუქ ცხოვრებაში ჩაბმა მე შევთხზევი... მე ვტიროდი უტყუარ ნიქის იმ ნორჩ კოკრებს, რომელნიც დერძხვევ დავაზრეთ, ეხლაც ვაზრობთ და მომავალშიც მრავალს დავაზრობთ გაუფურჩქნელათ

ვერავინ ვერ იხილავს მათი თასის სიღამაზეს და ვერ იყნოსავს სურნელებას...

რადგან ჩვენ გვყავს ჩვენი „მოწინავე“ საზოგადოება, გვყვანან ჩვენი „კრიტიკოსები.“

თავუნა.

მ მ რ მ ღ მ

კვანძი ცუდათ დაიხლართა, აირია მონასტერი!

ირგვლივ ბრძოლა გაიმართა ჩვენც მოგვადგა კარზე მტერი, გაიზარდა ამის გამო გაქვირება დარღ-ვარამი, და მეც ისე, დარდისაგან, ხელთ ავიღე დღეს კალამი, იქ გავყევი ფიქრის მორეგს, სად სქექს, გრგვინავს ზარბაზნები. მწკვირვლებიან ჯარის-კაცთა ყოველ მხრიდან სად რაზმები. სად კალამი, სად მე, მაგრამ რატომ ვიჯდებ სულ წყნარადა! ამიტომაც გადავწყვიტე, დამეწერა ეგ შარადა.

ტკბილი ძილი როცა გინდათ მასზე უნდა დასლოთ თავი.

მეტად რბილი საგანია, და ლოგინის მოსართავი. ყველამ იცის ეს საგანი, მასზედ არცინ დაფიქრდება. მაშ ამ სიტყვის ჩვენ პირველი ნახევარი დავგვირდებთ.

ეხლა უნდა აქ სხვა სიტყვა, მოვიგონოთ უფრო რთული, რომელზედაც დღეს ყოველგან განგაშია გამართული.

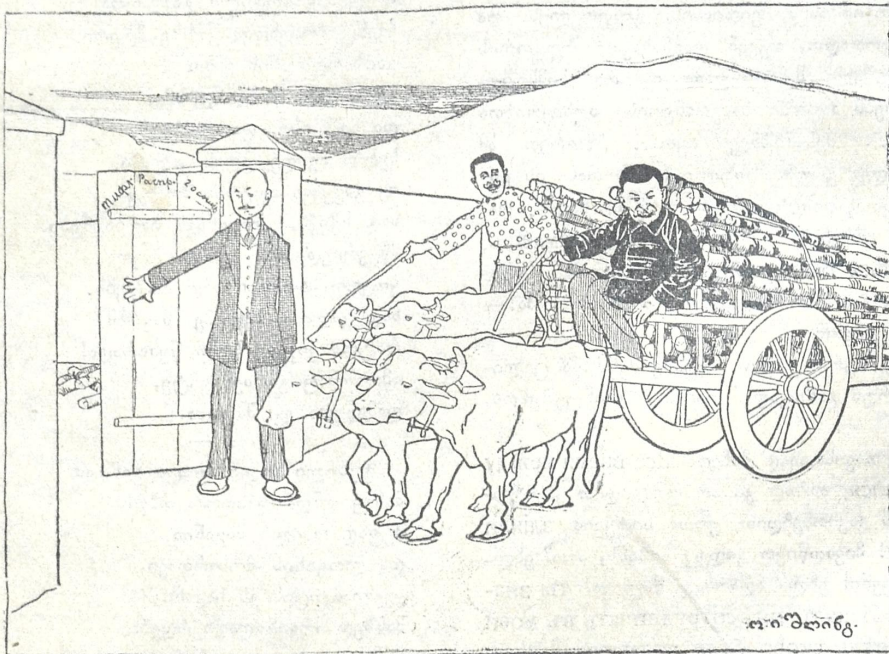
მას უჭირავს თვის ჩარჩოში
ხალხის ნება და სურვილი.
მის გარეშე არვის ძალუძს,
რომ მოიკლას რამ წყურვილი.
მისი აზრი, მნიშვნელობა,
ცვალებადი არის ხშირად.
თავის სასარგებლოდ შეცვლა,
ყველასათვის ჯდება ძვირად.
სამ მარცვლოვანი სიტყვაა,
ექვსი ასოდგან შემდგარი.
შუა გავსკრათ, მივიტანოთ
ერიში მასზედ მედგარი.
ჩვენს მასალას მიეუმატოთ
ნახევარი კვლავ პირველი,
მეორე კი რაჟველების
ქალაქია ძველის ძველი.

სახელმწიფოს ვახსენებ ერთს
ეხლა ომის მწარმოებელს.
მტრის ზარ დამცემს, მრისხანეს, დიდს,
იერიშთა მომგერებელს.

რომლის ფრთებსაც თავს ვაფარებთ
და ვღვზავებით სამსხვერპლოზე,
ჯარის კაცებს იქ უთვალავს,
შორს შინაურ სამშობლოზე.
შარადისთვის საქირაო
ეს სიტყვაც რომ შუა გავსკრათ.
ბოლო მისი ნახევარი,
რაც მზათა გვაქვს მის მიეკრათ.

წაიკითხეთ და გამოვა
ადგილისა აწ სახელი,
სადაც ეხლა საომრადა
გაუწვდია ყველას ხელი.
მას შესცქერის თითქმის ყველა,
იქ ლევიდება ცეცხლის ალი.

პეტრე.

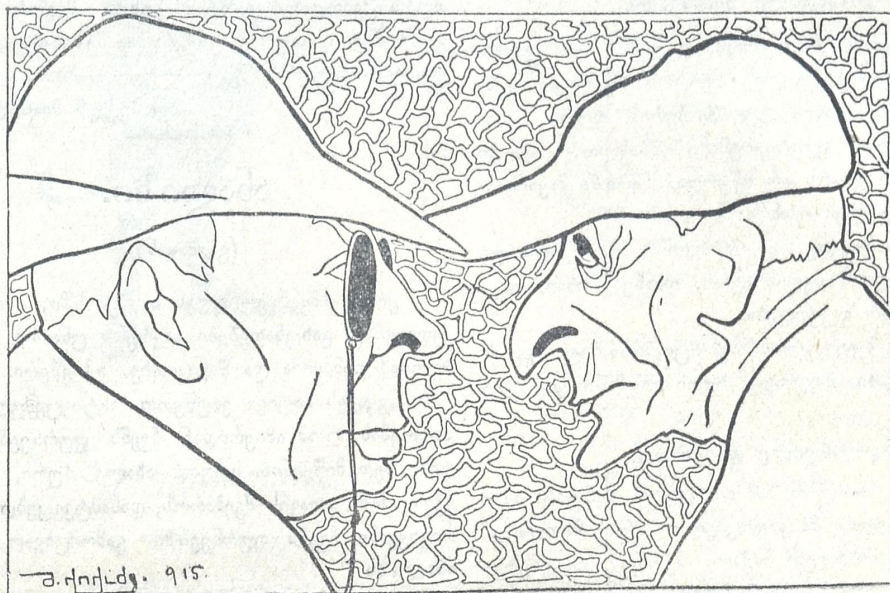

თ. ი. შლინგ.

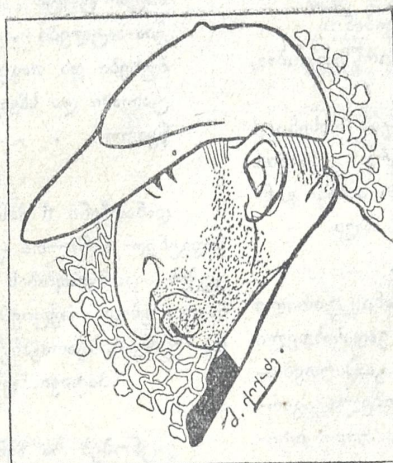
ექ. მინასიანცი. გააღე კარები რაღა. შეშის ზიდვაც ჩვენ გვიხდება და მინაც უმადურნი არიან.
ფერ. ყიფიანი. ჩვენს თავგანწირვას ომის გათავებამდე ვინ დააფასებს, ბ-ნო ექიმო.

ახალი დანი

ვ. გუნია და ვასო აბაშიძე.

ბ-ნი ა. იმედაშვილი.

გურული ენაკვიმატები.

III.

(ქაღვე კოსანდილე შაღაკაშვალა).

კოსანდილე შვაშავალი.

მოხუცების ხანს კოსანდილემ შვაშავლობა დაიწყო. ერთი ყმაწვილის ცოლის შერთვის საქმე კიდევ გააწყო, მაგრამ ჯგერის წერის დროს სასიძოს სასიამაორობო ხუთი თუმანი მიაკლო. სასიძო ამის მიზეზით ჯგერს არ იწერდა. ერთმა მაყართავანმა კოსანდილეს უთხრა:

— კოსანდილე, შე არ მგონია აგი ქალი და კაცი ერთმანეთის ბედის იყო, დაანებე თავი, უბედოლო საქმე არ გაკეთდება.

— რას ბუტურობ თუ იცი, რა ბედი, დეიქა შენი ოჯახი, მუუმატე ხუთი თუმანი და ბედი იქნება.

კოსანდილე და გაზეთი.

გურიის სახალხო სამკითხველოს შენობას აკეთებდა ცნობილი მასწავლებელი არ. წითლიძე. კოსანდილეს ნაადრევი მაქარი ჰქონდა დაყენებული. არ. წითლიძემ კოსანდილეს კაცი გაუგზავნა და ღურგლებისათვის მაქარი სთხოვა. კოსანდილე ცრუ მორწმუნე არ იყო, მაგრამ ქურის მოთხრა შეგზარა, თუ ღვინის გაცემა მოციქულს ასე უთხრა:

- დღეს ქას ვქნი და გაცემას ვიბძნი.
- კოსანდილე, მაგი ცრუ მორწმუნეობაა, მაგას შენ არსენი გაზეთში დაგიწერს.
- აბღალაი ხართ შენც და შენი არსენიც! ბიქო, ვინც მე მიცნობს იგი არც ერთი გაზეთს არ კითხულობს და ჩემმა უცნობმა ჩემი ამბავი გინდა წეიკითხოს, გინდა კერძას არტყას თავი.

კოსანდილე და ტირილი.

ძველად, როცა გურიაში ხარჯიანი ტირილი იცოდნენ, მიცვალებულის ტირილის გადასახდელი სამზადისათვის მეზობლური თათბირი გაიმართებოდა. კოსანდილეს ერთი მოხუცი მეზობელი გარდაეცვალა, გაიმართა თათბირი, თუ რითი იტირონ. კოსანდილე ამბობს:

— მე თუ მკითხავთ, ბატონებო, ტირილი უნდა კურცხლით და ლობიეთ. ლობიას ბევრს ქამ გაგზავნის, უბეში ჩეიდებ დაგვილწავს. ლობიეთ ტირილი მიცვალებულსაც დაშვენდება და და იოლათაც გამოხვალ. იხამ ბატონო ხორციო

ვერ უუთავდები ვეფერით და მოტირალი შიმშილით მოკტება, რასაც მართლ უბეში ჩეიდებს და შინ წეიდებს.

თებში კიდევ უკეთესი მოსაპარავია... კას პათიოსან კაცს ჩოხა ქონდა გაბზეკილი განზე, მე შორს შემოუარე ფიშტო ქონდა მეგონა წელში გარქობილი, თურმე ტყულათაი მეშინოდა, დოშით ყოფილა ბატონო შესილაღული.

პერპეტუმი მოხილე.

ანალიზი.

(გაშაღან)

ერთს მშვენიერ დღეს ს. ცაიში, დუქნების კედლებზე, განცხადებები ააქრეს. ცნობის მოყვარეობამ დამძლია და წავიკითხე. იქ ეწერა:

„გვაქვს პატივი ვაუწყოთ პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ამიერიდან ჩვენს ფურნეებში იყიდება ზედ მიწვენით სუფთა, ახალი პური, და რომ ექვი ამაში არავის შეეპაროს, დასამტკიცებლად აქვე მოვიყვანთ ჩვენს ფურნეებში გამოცხვარ პურის ანალიზს.

ერთ გირვანქა, ანუ 96 მისხალ პურს შეადგენს:

ნახშირი	22	მისხალი
ნაცარ-ტუტა	16	„
ქია-მატლები	12	„
ბუზები და თავვის კული.	20	„
ტალახი და სხვა ამგვარი	6	„
წყალი	14	„
სულ	90	მისხალი.

დანარჩენი 6 მისხალი წმინდა პურია. ამ შემადგენელ ნაწილთა უმეტესი წილი ძლიერ რგებს კუჭის ავთმყოფობას და სხვა სნეულებათაც. განსაკუთრებით მიაქციეთ ყურადღება თავვის კუდებსა და შემწვარ ტარაკანებს.

პატივისცემით ს. ცაიშის მუშუკენი.

ვაცნობებ რა ზემო აღნიშნულს, უმოჩილესად ვთხოვ ბ-ნ ეშმაკს გამოაქვეყნოს ეს საინტერესო ცნობა სხვა ჩვენს ქვეყნის მეპურეთა საყურადღებოთ. ვინ იცის, იქნებ სადმე არის ისეთი მიყრუებული სოფელი, სადაც ასეთი პურის ცხოზა არ იციან და ნებსით, თუ უნებლიეთ მეპურენი ხალხს ჯანმრთელობას უკარგავენ.

ეშმაკის მოციქული.

მესტვირული.

(ქ. აზურგეთისთვის)

წინასიტყვაობა.

1

მარტოობა უიმედო...
ფიქრი, სევდა, ცრემლთა ღვარი;
კენესა, გმინვა ობოლ სულის
და ცხოვრება განაშწარი...
მწარე სიტყვა მეგობრისგან,
არსით ტკბილი საუბარი...
მარტოობა, ბატონებო,
ძნელი არის, ძნელი არი!..

წრფელი სიტყვა, გული სწორი
არვის უნდა, არვის უნდა;
ის ვერ ვპოვე, ის ვერ ვნახე,
რაც მინდოდა, რაიც მსურდა...
სული ეძებს—დაიღადა;
გრძნობა ღელავს—დაუძლურდა—
სიჭაბუკის იმედები
ოხ, რა რიგათ გამოცრუვდა...

ვისთანც მიველ, სადაც ვიყავ,
ყველგან შური, ყველგან მტრობა...
ვერვინ მითხრა წრფელი სიტყვა,
ვერსად ვპოვე თანაგრძნობა...

არსაიდან ხმა ნუგეშის,
არც იმედი, აღარც ნდობა...
ნეტავ—ფუჭი სიტყვებია
„ერთობა და მტკიცე ძმობა?“.

ვერვინ ვპოვე გულის სწორი,
ვერვის ნდობით მოვეკიდე;
ობლათ დავალ ყრუ სოფელში,
კაცთა ხილვას განვერიდე...
მოვიკრიბე მოთმინება,
მოვიკრიბე გრძნობის რიდე,—
მეგრამ ამით გულის წყლული
კიდევ უფრო განვიდიდე...

მთლად მომბეზრდა ყველაფერი,
მუდამ ფიქრი... მუდამ ზრუნვა!
გულზედ მადევს მძიმე ლოდი,
სულს მიწყლულებს სევდა-ურვა...
მუდამ მჩაგრავს, მავაგლახებს
ულმობელო დროთა ბრუნვა
და... მაგრამ ეჭ... მეზიზღება,
მეზიზღება ბედის მღურვა...

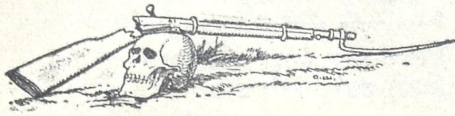
მო, ჩამოვკრავ ისევ სტვირსა,
ვაწრიბინებ, ვავაგლახებ...
ჩემს ტანჯვას და მწუხარებას
მთელ ქვეყანას დავანახებ...
ვახმატკბილებ ჩემს ქამანჩას,
ნაღელიანათ შემოვსძახებ,
„ქირსა შიგან გამაგრება“—ს
ბედით ჩაგრულთ ვეკარნახებ..

მაშ, აბა, ჰა ჩემო სტვირო,
აღლინდი შენებურა;
ამდენი ხნის უქმათ დებულს
სიმღერა ხომ მოგეწყურა?!
რა ვუყვით, თუ ბევრი ვინმე
უსამართლოთ დაგვემღურა!..
გაჯავრებულთ ასე ვუთხრათ:
გააქენეთ თქვენ გრძელ-ყურა*)

*) ბ-ნი გ. ჯავახის ტერმინოლოგიით „გრძელ-ყურა“ ჰქვია ვირს.

მაშ, მოყვე, რაღას უცდი?
ჩვეულებრივ იგრიალე...
რაც კი ძალგდის ამოუშვი,
ამას გთხოვ და დამავალე...
მაგრამ... დღეს-კი დავისვენოთ,
მგონი შენაც დაილაღე,—
და რაც გვსურდა დღეს სათქმელათ,
ჩვენ განვაგრძოთ იგი ხვალე...

მ. ცხვირადე.

გავათავე კრეფა*)

(გურული სტენა)

გავათავე კრეფა! ვიცი, მკითხავეთ—ასე მალე, წიფობისთვის გათავებამდე რაფერ გაათავეო? რა ბრძანება! აქამდეც ცხრა ჯერ გავათავებდი, მარა გავაპოწოლიყე, შემრცხვა. სხომის ქრიშობისთვეში ჩამიწვედა და ახლა ქე მოვსპოტე უცბათ ყველაფერი; ჰაი, ჰაი, ნენავო, რაფა გამიშა ძველი დროი ხელში! აგი, აგერ გუშამ იყო, მე კი ასი წლის წინეთ იყო მგონია. კრეფას მაშინ ქონდა გემო, აბა, ახლა რაღა არის. რომ დავატიჯებდი სიმინდის სატხელში გლახუნას, პეტრიას, ივანიკას, გოგას, სიმინიკას, ასე ოცდა ხუთ კაცს რომ შუყრიდი თავს, დარიტრაყებამდი მუხლ მოუდუნავათ ვტეხდით და ვტეხდით სიმინდს, ვახვავებდით და ვახვავებდით ნალიეს ქვეშ, იყო ერთი ხეოხვავის სიმღერა და კიყინი; ხასანბეგურა და ალიფაშა! საღამოს, გყვარდეს ქალიშვილების ნადი საქურჩნავში**) ჩამოვატიჯებდი მუზობლის ქალიშვილებს: ფუნდუკიას, სუნდუხტიას, ბუჟუტიას, შუშანას, ეშხანას, ელბიტას, მაინჯას, თინიას, ხვარამძიას, ასთე ერთ ოცდა ათ ქალიშვილს მაინც შეყურიდი ერთად თავს. ვქამდით ვახშამს თვარა, მივდგებოდით და გათენებამდი ვქურჩნიდით და ვქურჩნი-

დით ნალიეს ქვეშ. იყო ერთი სიცილი, კირკიცი, სიმღერა და მხიარულება, დავაძიკინებდით გოდრებს და იალა!.. ნალიაში! გამოვბესკინიდი კარგათ ნალიას და ქე ვიყავი გულდამშვიდებული. ჰაი, გილი ბიქო, რა დროი იყო! აბა, ახლანდელ კრეფას კრეფა ჰქვია? წამევიკიდე ჩემი გორიცი ზრუგზე და გუუყვედი ესეს ქედში, ყანაში; არც ნადი და არც რამე, ბარე ერთი ათი მგზავრობა კი ვქენი და ჩალიან, სიმინდიან, ლობიოიანებ ქე მოვსპოტე თელად. ააა! აგი იყო ჩემი კრეფა წროულს.

ახლა ღვინო რამდენი დავაყენე არ მკითხავე? ჰმ! რამდენი და კაი ორი ჩაფი! მავასაც ვერ დავაყენებდი, ჩემს ცოლს, ბუჟუტიას რომ არ ეყაძახებია. გიღელი სულ არ გამიტანია ხეზე, ყველაი ბუღეთ გუუყვეთე ქათმებს. აბა! საწნახელი სულაც არ გადმომიბრუნებია; შამოვიკრავდი ყაბალახს წელზე, გვეილოდი ხეზე, ნახევარს რაც იყო ზედ აღესაი, ქე შევქამდი... არა კარგათ ქე დამწიფებულიყო, მეჩხრათ რომ იყო, მომავონდებოდა ავიღელა, ღვეიწყებდი: „აგიღელი, ახალი, ახალი“ მეთქინ, მარა სად იყო ან ახალი და ან ძველი გიღელი, სულ არ მინდოდა ჩამოტანა ყურძნის ძირს, ერთ გაძლომაზე არ მყოფინდა, მარა შამომიდგებოდა ქვეშ ჩემი ცოლი ბუჟუტიე, და სულ ასე ჩხაოდა: „კაცო, საფელამუშე მაინც გამოვრჩეთ რამე, ტკბილის კვერი და ჯანჯუხა რომ გავაყეთოთო? ვაი, შენ მიეწიე გაბილა კოტრიკაძეს, ტკბილის კვერი კი არა, მკადის კვერი არ გექნება, რა გეტკბილისკვერება მეთქინ, მარა ხომ იცი ქალების საქმე, რომ ეიჩემებს, ეიჩემებს, კბილის ძალითაი ერთი ოცდა ათი ღერი ჯანჯუხა და სამი სუფრა ტკბილის კვერი მაინც გააკეთა და ჩაკილტა უბედურათ ზანდუქში, მარა იმის ოსტატობა კი ვიცი, როცა დამპირდებდა, მაშინ გამოვძურწავ იქიდან. ასე გათავდა ბატონო, ჩემი კრეფა წელს, ვნახოთ გაისათ რა იქნება.

ლუკაიეს ობოლი.

*) კრეფას გურიში—ჭირახულის მოწვევას, შენახვას ეტყაიან.

**) სიმინდს გაურჩევლად, ფუჩერ მოუცილებლათ დაახვავებენ ნალიას ქვეშ, საღამოს მოიაპტიეებენ ქალიშვილებს სიმინდის სარჩევად, რასაც გურიაში სიმინდის ქურჩნას ეძახიან.

მოსსენება

გურიანთა. შიმშილობა ხალხს აწუხებს,

ცივი შქადი ენატრება,
ამავე დროს, შესაქმელათ
მეზობელი ევლინება.

დამპალ სიმინდს ფასად ყიდის,
დრო დაუდგათ მოსაგები,
არ შერჩებათ მაგ ბოროტებს
საწყლის ზურგზე ანადები.

ბევრი არის ჩვენს კუთხეში
მაწანწალა ასეთები,
მალე მინდა აშკარა ვყო
მათი გვარი, სახელები.

ბევრი ლანძღვა შევუთვალათ,
ვინც მდიდრდება ძმისა ზურგზე,
ამავე დროს ხალხთან არის,
ლაპარაკობს სიყვარულზე.

ვაჭრებმა ხომ დრო იშოვნეს,
გახსნილი აქვთ დიდი მაღა,
„ოთუხ ბირაა“ დაგვიფასეს
საქონელი ცუდი, საღა.

ამნაირათ გაგვისუქდა
ბევრი პირი არამზადა,
გადიუსვით მათ მათრახი,
წავემწაროთ ტკილი ქაღა.

აღვირ-ახსნილ პირებთანგან
ლღეს ზარალი დიდი არი,
დასმენა და ღალატობა
გახლომათ სანუკვარი.

ზოგი პირი იმათ ვერ სცნობს,
მათთან არის შეგობარი,
სჯობს შეესწვიტოთ ასეთ პირთან
მეგობრობა, საუბარი.

დროა ვიცნათ მანენ პირი,
გავარჩიოთ მტერ-მოყვარი,
წინსვლის გზაზე უნდა დადგეს
მთელი კუთხე, არე-მარე.

ბუჯგუტი.

სოფ. ჭავანი. ვაი რა ღლეში ჩავერდით,
სად გამოვზარდოთ შვილები?
ერთი სკოლა გვაქვს, იმასაც
გვართმევენ დალოცვილები!

მას ჩაჰფრენია სულ ყველა,
ყველას სურს თავის სახლშია,
(იმას არავინ კითხულობს
თუ რა უწყევით დახლშია!)
გულმოსაკლავათ ჰყვირიან
სოფლის გულ-შემატკივრები,
საქმით კუტები, საწყლები,
სიტყვით კი დიდი გმირები.
ერთი-მეორეს ლანძღავენ,
შფოთავენ, არა ცხრებიან,
თვითონვე აღარ იციან
რას აკეთებენ, შვებიან.

სამი სოფლისა გარშემო,
გაჩაღდა ჩხუბი, ომია,
ჩვენ ერთი სკოლა გვიგდია
აქ ყველას სკოლა სდომია?

ჭავენელი ბზიკი.

სოფ. არაშენდა. ხედავთ ავიღე ქამანჩა

და ავამღერე სტირია,
მსურს ვათქმევიწო უენოს
რაც გვადგა გასაქირია.
ზემოვს სოფელს ვეწვიე,
სად არის მართლის პირია,
სად გაჩენილა ციგება,
სახადი, შავი ქირია;
სადაც არიან მრავალნი
ანაცრემლ, ანატირია,
სადაცა მეფობს უბრალო
მუქთა მოხელე გზირია.
გულს გაუხეთქავს შაქრუს
ღრიალით დანაყვირია.
ქირისუფლებსა მიემართავ,
ფოშტის მსახურთა მტირალთა,
ობლათ დაშთენილ წერილებს,
შკაფიდან გამომზირალთა.
და შევაჩერებ ქამანჩას,
თორემ სათქმელი ბევრია
შემდგეგისათვის გადავლოთ,
რაც დამრჩა მოსაწერია.

პ-ა.

დიდი ჯინაიში. აი რასა გთხოვ ეშმაკო,
თუ შეგიძლია შენაო,
ისეთი რამე გვასწავლე
შეგვეძლოს ჩქარი ფრენაო,

რომ ზედ მოვაჯღე, მოვკურცხლო,
საითაც მოჰქრის ქვენაო,
თორემ გასქირდა ჩემი აქ
მშვიდობით ვადარჩენაო.

ვისზედაც რამე დავსწერე,
ვისაც დაუწყე კბენაო,
სუყველამ თავი წამოყო
აშკარად მიწყო ღრენაო.

ვაქარნი, მღვდელ-ღიაკონი,
კარტის ვისც უყვარს ფენაო,
ჯაშუშნი ამა სოფლისა,
ვისაც გრძელი აქვს ენაო...

გოგია მ ლანძღვა გინებით
ბაზარი შეაჯერაო,
„ტანტრაზედ“ ხელი დაიდო,
„გესლიანს“ დაემტერაო,

ვიფიქრე ბიკი კიკოლა
არ იქნეს ამის წერაო,
ტრუბაში შევეყვარე, იქიდან
დაუწყე ჩუმით ცქერაო.

აბა შენ იცი ეშმაკო,
თუ დავგიფარავ შენაო.

კიკოლა ბიჭი.

დეკემბერი

დიდი ჯიხიაში. მომავალ კვირას ჩვენში გა-
ნოვა ადგილობრივი ფოსტის უფროსის რედაქტორ-
გამომცემლობით ყოველ დღიური საპოლიტიკო
გაზეთი „ქორი“. გაზეთს ფაქტიურ ხელმძღვანე-
ლობას გაუწევს ცნობილი ჟურნალისტი ლ. ზ—ლი,
თანამშრომლებათ მოწვეულნი არიან ბაქარა ფრა-
ფისტ-ნარდისტები. რედაქცია დროებით მოთავსე-
ბულია ლევანას დუქანში. ტელეფონი № 102.

— ადგილობრივი ნორმალური სასწავლებლის
ზოგიერთ მასწავლებელთა მედგარმა იერიშმა ვერ
გასქრა. საგრძნობელი ზარალით უკან დაახეინეს
და ექვს ოქტომბერს უმაღლეს პირველ დაწყებით
სასწავლებელში სწავლა უკვე დაიწყეს. ამბობენ
ძალას იკრებენ და ამ მოკლე ხანში სეროიზული
შეტაკება მოხდებაო.

— ერთ კვირაზე მეტია ჩვენში ფრაბი არ უთა-
მაზნაით. მიზეზათ ქსენონ. აფთიაქის კომიტეტს და
ექიმის შორის მომხდარ უთანხმოებას ასახელებე.

ისარი.

ს. ცაიში. მიუხედავად იმისა, რომ თანამედ-
როვე ომმა სანოვავე ერთი ათად გააძვირა, აქაური
ვაჭრები ძალიან „პატიოსნად“ ირჯებიან და სა-
ქონელს იაფ ფასებში ყიდიან.

აი მაგალითად გირვანქა ნავთს 20 კაპ. შაქარს
30 კაპ., საპონს 35—40 კ. გირვანქა ხორცს 30
კაპ. და სხვ.

— მდინარე ჯუშზე ხიდის უქონლობის გამო
ეკლესიაში სიარული შეწყვეტილია. ამას წინათ მი-
ცვალეზულს მისვენებდნენ; პროცესია უნდა გასუ-
ლიყო მდ. ჯუშზე. მიცვალეზული ურემზე დასვე-
ნეს და შვა წყალს რომ დაუახლოვდა, ურემი გა-
დაბრუნდა; ხარები გადაარჩინეს, მაგრამ მიცვალე-
ზული კი დაიხრჩო. ამ „სკანდალმა“ საზოგადოე-
ბაში დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია; ხიდი კი...

— ხიდის უქონლობის გამო შკოლაში მოწა-
ფეები ჰაერობლანით დაფრინავენ. შკოლაში ბინის
უქონლობის გამო ერთ-ერთი მასწავლებელი დამეს
ქერს ზევით ათენებს.

ეშმაკის მოციქული.

ველისციხე. ს. ქერემის მამასახლისი სწერს
ველისციხის მამასახლისს: „ძმაო და დიღო მეგო-
ბარო! ნუ დაივიწყებთ, რომ პატივი გეცი და პირ-
ველი წყლის გამოშვებით (ამ წლის 7 თიბათვეს)
მოგირწყევი და „გაგინისტე“ თქვენდამი რწმუნებუ-
ლი საზოგადოების როგორც გარე-მიდამოები, აგ-
რეთვე სარდაფები, (რომლებშიაც ბევრი რამ ხალ-
ხისათვის საჭირო ნივთი და მათ შორის შაქარი
იქმალეზოდა). მაგრამ დღეს, როგორც ჩემდამი
რწმუნებულ საზოგადოების მიერ ამოჩენულ სისუ-
ფთავის ზედმეხედველთ დამარწმუნეს, თურმე თქვენ
მოვაქრეთა დუქნების გარშემო ისეთის სიბინძური-
თა აქვთ დაცულია, რომ კაცთმოყვარეობის სურ-
ვილით აღქირვილი, იძულეზული ვხდები, ქერე-
მის ორივე დიდი ტბები მოვხსნა, წინანდელზე მო-
მეტებული წყალი დააქანო თქვენკენ და ამითი
ერთხელ და სამუდამოთ გავსუფთავათ მთელი მი-
დამოები ველისციხისა.

ზლარბი.

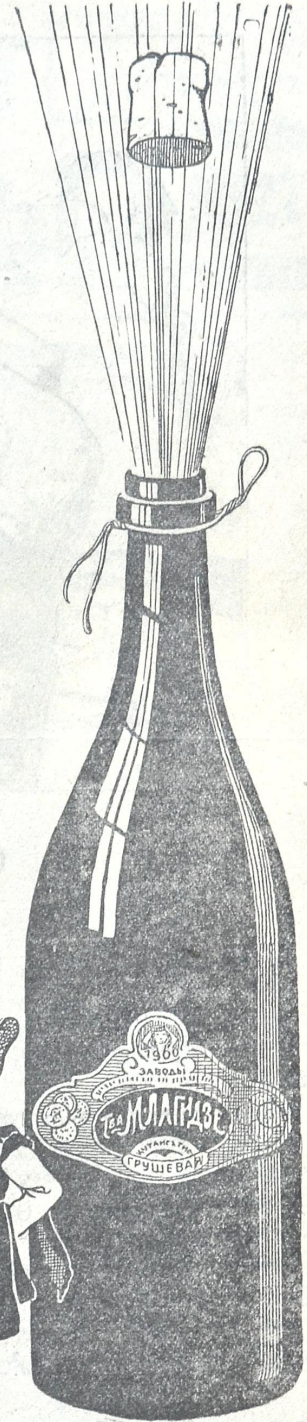
გაუფრთხილდით თქვენს ჯანმრთელობას — მიიტოვით

უპირატესი

მომთხოვეთ ყველგან!

დაეწიან

ხილველ-მბღენეულის სამკურნალო

— შინდის ჩურჩით გაკეთებული ბატი პირში ნერწყვის მომგვრელია, შინდით შეზავებული ფლავიც ოპ, რა გემორეულია! შინდის მურაბით ჩაიც დამილევია და ძლიერ მომწონებია! შინდის კერკს დიდ მარხვაში ლობიოს საკმაზათ უშვებინან, ერთი ჯამის მაგიერ ორსაც შექამ — კარგია რაღა! შინდის ტყლაპი ორსულ დედაკაცებს ძლიერ უყვართ. ტყეში შინდის საკრეთათ წასული გოგოები, შინდით ვითლუა წითლები, ძალიან გიჟობენ და კას ღროსაც ატარებენ. შინდი, რომ კარგია და კარგი მე ეგ ბავშობიდან ვიცოდდი, მაგრამ იმას კი ვერ წარმოვიდგენდი, თუ შინდის წყალი მომზადდებოდა და ასეთი მშვენიერი რამ იქნებოდა. ჩემი ნუ გჯერათ, თვით მიბრძანდით წყლების პროფესორ ლალიძესთან მოითხოვეთ

შინდის წყალი

და ნახეთ ლალიძის ეს ახალი გამოგონება საპრემიო თუ არ არის! მაში!

ტრადიკული მომენტი

უცხო სიტყვათა ახსნა.

(ასკანისთვის)

გზები—ტბები და ქაობები, სადაც უნავოთ გასვლა შეუძლებელია.

სამკითხველო—დაწესებულება, სადაც წიგნები ხელ-უხლებელ სიმღიდრეს წარმოადგენენ, ხოლო გაზეთები კი, გამფრინავ ჩიტებს.

სასამართლო—მხოლოდ ცხელ-ცხელი „რეჩების“ წარმოსათქმელი ადგილი.

სკოლის დარბაზი—ერთად-ერთი ადგილი, სადაც თავისუფლად შეუძლიათ თხებს გასეირნება.

ლანძღვა-გინება.—აუცილებელი მოთხოვნილება ივანე ხუცესისა წირვის შემდეგ.

კოოპერატივი. დაწესებულება, საიდგანაც ერთ კვირაში თუ მიიღებ საჭირო ნივთს „ხელჩქარი“ ნოქრის წყალობით.

კრება—ხალხის დასაცდენათ მოგონილი საშუალება, რომელიც ყოველ-დღე იმართება და და კითხვებს არასოდეს არ არჩევს.

სამიკიტნო „თეირანი“. დაწესებულება ინტელიგენციის „მაღარიჩი“-სათვის.

ქაჭვი.